

Aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Privaatrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Instemming met agendering MR kabinetsreactie Evaluatie
Wet homologatie onderhands akkoord (WHOA)

Datum
31 oktober 2025

Onze referentie
6921156

Bijlage(n)
7

1. Aanleiding

- Op 1 januari 2021 is de Wet homologatie onderhands akkoord (hierna: WHOA) in werking getreden. Doel van deze wet is om ondernemingen die in financiële problemen zijn geraakt in staat te stellen financieel te reorganiseren, om daarmee een faillissement te voorkomen.
- Deze wet is geëvalueerd. Bijgaande brief aan de TK strekt tot reactie op deze evaluatie + opening van een brede consultatie over de uitkomsten van de evaluatie. Nu de evaluatie en de daaropvolgende consultatie raakt aan verschillende beleidsterreinen van andere ministeries (MinEZ) ligt het voor dat hand dat, gezien de demissionaire status van het kabinet, deze consultatie via de ministerraad (MR) loopt.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met:

- agendering van de kabinetsreactie inclusief bijlagen en de voorgenomen consultatie in de MR. Nadien zal de kabinetsreactie aan de EK en TK worden gezonden;
- aanschrijven verschillende belangenorganisaties om hen uit te nodigen om te reageren op de consultatie, en
- gelijktijdige adviesaanvraag aan de Commissie insolventierecht.

3. Kernpunten

- Een bedrijf in financiële moeilijkheden kan met de WHOA schulden 'herstructureren'. Het bedrijf kan dit doen door aan zijn schuldeisers en/of aandeelhouders een akkoord aan te bieden. Dit akkoord kan bijvoorbeeld inhouden dat schuldeisers hun vorderingen gedeeltelijk kwijtschelden of dat hun vorderingen worden omgezet in aandelen in het bedrijf. Als schuldeisers dat aanbod accepteren (onderhands akkoord), dan kan het bedrijf de rechter vragen om dat aanbod goed te keuren (homologeren). De schuldeisers en/of aandeelhouders die niet hebben ingestemd met het akkoord, worden dan ook gebonden aan dit akkoord. In [bijlage 1](#) worden de kernpunten van de WHOA verder uiteengezet. De WHOA is opgenomen in de Faillissementswet.
- Bij de totstandkoming van de WHOA is vastgelegd dat de wet binnen drie jaar geëvalueerd wordt, waarbij de doeltreffendheid en effecten van de wet in de praktijk worden besproken. Deze evaluatie is uitgevoerd via een onderzoek in opdracht van het WODC. Het onderzoek is in december 2023 afgerond en in januari 2024 aan de TK aangeboden. Destijds is toegezegd dat op een later moment een kabinetsreactie wordt verstuurd.

- In de nu voorliggende kabinetsreactie worden nog geen keuzes gemaakt om te komen tot eventuele wetswijziging of andere maatregelen. Wel wordt het voornemen kenbaar gemaakt om de praktijk om inbreng te vragen op een aantal punten naar aanleiding van de evaluatie en de praktijkervaringen met de WHOA.¹
- Deze uitvraag bij de praktijk kan door middel van een breed toegankelijke internetconsultatie. Met de voorliggende stukken wordt daarin voorzien. De gedachte hierbij is om, mede op basis van het evaluatierapport, aan met name de rechtspraktijk een aantal concrete vragen voor te leggen.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Privaatrecht

Datum
31 oktober 2025

Onze referentie
6921156

4. Toelichting

4.1. Kernpunten WODC-evaluatie

- De voornaamste conclusie van de WODC-evaluatie is dat de WHOA naar behoren en zoals beoogd werkt.
- De onderzoekers maken wel de aantekening dat de WHOA minder goed toepasbaar is voor het MKB, meer specifiek de kleine onderneming. Onderzoekers geven hiervoor als verklaring dat de kosten van een WHOA procedure relatief hoog zijn voor het MKB. Daarnaast geven onderzoekers aan dat de WHOA bij het MKB weinig bekend lijkt.
- Het rapport bevat verder verschillende aanbevelingen, o.a.:
 - verlaging of afschaffing van de griffierechten voor WHOA-zaken, o.a. om de WHOA toegankelijker te maken voor het MKB;
 - andere voorstellen om de toegankelijkheid voor het MKB te verbeteren, zoals verdere ontwikkeling van het bewustzijn bij ondernemingen om tijdig in actie te komen bij financiële problemen;
 - het ontwikkelen van praktijkrichtlijnen voor de aanstelling en taakuitoefening van de functionarissen die tijdens een WHOA-traject kunnen worden benoemd (het gaat om de "herstructureringsdeskundige" en de "observator");
 - wettelijke verankering van de mogelijkheid om digitale zittingen te houden in WHOA-zaken.

4.2. Kern kabinetsreactie en consultatie

- In de conceptbrief en bijlage wordt nader ingegaan op de aanbevelingen van de evaluatie.
- In het kader van het toegankelijker maken van de WHOA voor het MKB wordt in de brief opgemerkt dat de Verzamelwet Justitie en Veiligheid en Asiel en Migratie 2025 op 1 juli jl. in werking is getreden, die o.a. het griffierecht van een WHOA-procedure verlaagt.² Hiermee is al aan een van de aanbevelingen van de onderzoekers tegemoet gekomen. Daarnaast wordt toegezegd om te werken aan meer bekendheid van de WHOA bij het MKB (i.s.m. MinEZ).
- Verder wordt aangekondigd om een breed toegankelijke consultatie van het evaluatierapport open te stellen met als doel om concrete aanbevelingen op te halen om de WHOA beter bereikbaar te maken voor het MKB. De bedoeling hiervan is een beter en breder gedragen beeld te krijgen van de praktijkervaringen en mede op basis daarvan beslissingen te nemen op een eventueel vervolg. Hiermee wordt besluitvorming voorbereid voor een volgend kabinet.

¹ Zie o.m. *Kamerstukken II* 2024/25, 29279, nr. 917, p. 15.

² Zie *Stb.* 2025, 124.

- Uit het onderzoek volgt verder dat op diverse punten de WHOA nog niet uitgekristalliseerd is. De onderzoekers geven aan dat de praktijk op verschillende punten zelf tot oplossingen kan komen. In de brief wordt aangegeven dat u die conclusie onderstreept.
- Wij adviseren om in het bijzonder Vereniging voor Insolventierecht Advocaten (INSOLAD), Nederlandse Vereniging voor Herstructurering, Landelijk overlegorgaan van rechters-commissaris in insolventieprocedures (RECOFA), VNO-NCW, Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) en Vereniging Jonge Insolventierecht Advocaten (JIRA) aan te schrijven om hen uit te nodigen te reageren.
- Daarnaast adviseren wij in het kader van de consultatie ook de Commissie Insolventierecht om formeel advies te vragen.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Privaatrecht

Datum
31 oktober 2025

Onze referentie
6921156

4.3. Afstemming

Afgestemd met MinEZ.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Alles in deze nota wordt actief openbaar gemaakt met de toezending van de brief aan de Tweede Kamer. De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Bijlagen

1. Factsheet WHOA
2. Kabinetsreactie Evaluatie WHOA
3. Bijlage bij kabinetsreactie Evaluatie WHOA
4. Evaluatie WHOA
5. Samenvatting evaluatie WHOA
6. Voorgestelde consultatieopzet
7. MR-formulier